

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448. Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 po poł. Administracja otwarta od g. 9—6, w niedzielę i święta od 12—1. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

PRENUMERATA miesięcznie z odnośnikiem 500000 mk., z przesyłką pocztową 500000 mk., za granicą 1000000 mk., cena pojedynczego numeru na prowincji 300000 mk. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetr, przed tekstem i w tekście 20 groszy, za tekstem 10 groszy. — W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% zagrancie o 50% drożej. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Konto czekowe w P. K. O. № 20137.

Kolegom z Dyrekcji Wileńskiej P. K. P., którzy wzięli czynny udział w pogrzebie

STEFANA BELLERMANA

i okazali współczucie i serce pozostałej wdowie z dziećmi jak równość ks. proboszczowi Bokszezaninowi, parafii kościoła Serca Jezusowego oraz ks. Kucharskiemu za zajęcie się obrzędem religijnym i odprowadzeniem drogi nam zwłok na miejsce wiecznego spoczynku na cmentarz Rosse, składamy serdeczne „Bóg zapłać”

Stroskana wdowa z dziećmi i teść z rodziną.

Doroczne Walne Zebranie

Członków Kół Wileńskich

Związku Ludowo-Narodowego

odbędzie się w niedzielę 11 maja o g. 12^{1/2} po poł.

w lokalu T-wa „Rozwój”, Trocka 11.

Przemawiać będą Posłowie sejmowi.

E. MIESZKOWSKI
UL. MICKIEWICZA 22

KAPELUSZE I CZAPKI MĘSKIE.

WIELKI WYBÓR KAPELUSZY TWARDYCH KRAJOWYCH I ZAGRANCYNYCH.

WIELKA POŚWIĄTECZNA

WYPRZEDAŻ

z ustępowaniem od 10 do 75%

KONFEKCJI,
GALANTERJI,
OBUIA,

ogłasza Dom Handlowy

WACŁAW NOWICKI

WILNO, Wielka 30 (dawn. 60)
Bez pieniędzy — na raty!
Sprzedaż wyłącznie detaliczna.

Dobrze prosperująca księgarnia ze składem materiałów piśmiennych do sprzedania w jednym z powiatowych miast Ziemi Wileńskiej. Cena 8.000 Zł. Wiadomość Hotel Europejski pokój Nr. 53 między godziną 3 a 5 po południu.

Teatr Polski (Lutnia)	Teatr Wielki (na Populance)
Dzisiaj premiera „Kawiarenka”	Występy Elny Glistedt i K. Dembowskiego.
komedia Tristana Bernarda.	Dzisiaj „Gwiazda filmu” operetka Kołko.
Poszątek o g. 8 w.	Poszątek o g. 8 w.

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta.)

Sprawy kresowe.

W czwartek w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych odbędzie się narada w sprawie uregulowania stosunków na Kresach. W naradzie wezmą udział zaproszeni przedstawiciele niektórych stronnictw sejmowych, którzy wysłuchają referatu opracowanego przez specjalną komisję oraz wniosków Ministerstwa Spraw Wewn.

Na naradzie zapadną prawdopodobnie uchwały, które posłużą jako dyrektywy dla naszej polityki na Wschodzie.

Wczoraj odbyła się w M. S. Wewn. konferencja wojewodów Lwowskiego, Stanisławowskiego, Tarnopolskiego i Wołyńskiego oraz kuratorów okręgów szkolnych tych województw.

Wczoraj po zamknięciu obrad wojewodowie byli przyjęci na posłuchaniu przez Premiera Grabskiego. Materiały zakomunikowane przez wojewodów zostaną przedłożone komitetowi rzeczoznawców do spraw mniejszości narodowych, który zostanie wkrótce mianowany. Nie jest wykluczone, że komitet ów zbierze się już w poniedziałek.

Skład komitetu nie jest jeszcze ostatecznie ustalony, jednak jest prawdopodobne, że wejdą do niego pos. St. Grabski, adw. Loewenherz, Eug. Starczewski, pos. Thugutt, sen. Smólski i p. Stanisław Brzostowski z Wilna.

Interpelacja w sprawie mowy p. Thugutta w „sali Malinowej”.

W odpowiedzi na interpelację Związku Ludowo-Narodowego w sprawie skandalicznej mowy p. Thugutta wygłoszonej w sali Malinowej Bristolu podczas uczty na cześć p. Lednickiego, Minister Sprawiedli-

wości zawiadomił, że dochodzenie zostało umorzono, gdyż mowa, aczkolwiek niewłaściwa została wygłoszona w gronie zamkniętym.

Przerachowanie wierzytelności przedwojennych.

Wczoraj Rada Ministrów przyjęła projekt rozporządzenia Prezydenta Rzplitej w sprawie zwaloryzowania wierzytelności przedwojennych.

Budowa portu w Gdyni.

W ciągu najbliższych dni ma być podpisana umowa z wybitnym przedsiębiorstwem francuskim, które otrzyma koncesję na budowę portu w Gdyni.

Aresztowanie sprawców kradzieży banknotów.

Władze policyjne aresztowały kilku złodziei, którzy w roku 1919 skradli znaczną ilość banknotów złotych. Dochodzenie w toku.

Oryginalny pomysł.

Prezydent Rzeczypospolitej, Premier Grabski, Minister Spr. Zagr. Zamoyski i Marszałek Sejmu Rataj otrzymali wczoraj od niejakiego p. Kazimierza Z. obywatela wileńskiego następującą depezę:

„Proponuję złać Niemen krótkim kanałem Grodno—Nowy Dwór—Biebrza—Narew do Wisły, wymijając Litwę.

Projekt wielce oryginalny, lecz niestety... fantastyczny.

Życzenia Zinowjewa dla komunistów niemieckich.

Zinowjew w imieniu komitetu wykonawczego III międzynarodówki wyśłał do prezydium niemieckiej partii komunistycznej depezę z wyrazami radości z powodu zwycięstwa w wyborach. Zinowjew podkreśla, że zasadniczo kwestje władzy i zmiany ustroju ułatwiają się nie drogą wyborów parlamentarnych, lecz drogą wojny domowej, pomimo to moralne i polityczne znaczenie zwycięstwa komunistów jest w obecnych warunkach bardzo doniosłe. Kontrewolucyjna socjal-demokracja—główna ostoja niemieckiej burżuazji jest już nadłamana.

Imieniny Prezydenta Rzeczypospolitej.

WARSZAWA, 8.V. (Pat.) W dzisiejszym t. j. 8-go maja b. r. o godz. 8 min. 15 orkiestra symfoniczna Filharmonji grała na cześć imienia p. Prezydenta Rzeczypospolitej na tarasie pałacu belwederskiego. O godz. 9 oddziały przyboczne ustawiły się w szyku pieszym z muzyką na dziedzińcu pałacowym w celu złożenie hołdu p. Prezydentowi z okazji imienin. Następnie odbyło się nabożeństwo w kaplicy pałacu Łazienkowskię, na którym zjawił się p. Prezydent Rzeczypospolitej z rodziną i otoczeniem. Po nabożeństwie p. Prezydent Rzeczypospolitej ze świtą udał się na dziedzińiec szkoły podchorążych, gdzie odbył się na cześć jego imienia przegląd kolumny harcerek. Pan Prezydent Rzeczypospolitej raczył przyjąć od harcerek dyplom honorowy i znaczek harcerek. W imieniu harcerek przemawiał do p. Prezydenta gen. Osipiński. Po powrocie do pałacu belwederskiego p. Prezydent przyjął życzenia kwatery woj-

skowej i urzędników kancelarii cywilnej. W imieniu zebranych przemawiał do p. Prezydenta szef kancelarii cywilnej p. Konstanty Lene. O g. 11 p. Prezydent w górnych apartamentach pałacu belwederskiego przyjął rząd in corpore. W imieniu ministrów, p. prezes Rady Ministrów Władysław Grabski złożył życzenia, poczem p. Prezydent w zamku przyjął delegację senatorów pod przewodnictwem marszałka Trąpczyńskiego i posłów sejmowych pod przewodnictwem wice-marszałka Seydy oraz wice-marszałków Osieckiego i Moraczewskiego. Następnie Prezydent przyjął generalicję w imieniu której przemawiał minister spraw wojskowych gen. Sikorski. Później p. Prezydent Rzeczypospolitej przyjmował w dolnych apartamentach pałacu życzenia poszczególnych delegacji oraz przedstawicieli wyższych sfer urzędniczych, wojskowych, naukowych i towarzyskich.

Splata długów zagranicznych.

WARSZAWA, 9.V. (A. W.) Min. Skarbu podaje że w r. b. wpłynęło na spłatę długów zagranicznych 664.000 dolarów i przeszło 2 miliony florenów holenderskich.

Na pozycje te składają się raty za parowozy amerykańskie oraz procenty od pożyczki angielskiej i holenderskiej.

Arcybiskup Cieplak w Rzymie.

RZYM 8.V. (Pat.) Dziś rano przybył tu ks. Arcybiskup Cieplak. Na stacji oczekiwał przybycia ks. Cieplaka z ramienia kolegium kardynałów—kardynał sekretarz stanu Gaspari. Znaczący należy, że od czasu pełnienia godności sekretarza stanu kardynał Gaspari po raz pierwszy oczekiwał kogoś na stacji. Tak zwaną rodzinę papieską reprezentował majordomus Stolicy Apostolskiej monsignore Samper. Przez tych oficjalnych przedstawicieli Watykanu, arcybiskupa Cieplaka witał poseł przy Watykanie Skrzyński, ks. Floreczak, delegat

Ojeów Jezuitów Ziemiński oraz wielu księży polskiej i włoskiej. Wśród witającej kolonii polskiej obecny był również poseł Zaleski, który po oficjalnej części powitania złożył hołd przybytemu arcybiskupowi.

W towarzystwie kardynała Gaspariego arcybiskup Cieplak przeszedł przez dworskie sale kolejowe do karety watykańskiej, którą kardynał Gaspari odwiózł go do kolegium polskiego, gdzie wyznaczono dla niego mieszkanie.

O godz. 11-tej ks. arcybiskup Cieplak odprawił w kościele św.

Stanisława nabożeństwo. Kościół był przepelniony.

Prawdopodobnie dziś po południu arcybiskup Cieplak będzie przyjęty na audjencji przez papieża.

W kołach watykańskich sądzą, że nie wykluczona jest możliwość nadania arcybiskupowi Cieplakowi godności kardynalskiej.

Dzień polityczny.

Lokaut w Zagłębiu Rubry.

Lokaut w Zagłębiu Rubry trwa nadal. Wiadomości o jego rozmiarach są sprzeczne. Dzisiejsze pisma rane donoszą o zamknięciu wszystkich kopalni Zagłębia. Opór robotników przeciwko warunkom postawionym przez właścicieli kopalni trwa nadal.

Rumuńska para królewska w Szwajcarii.

Na bankiecie wydanym w Bernie przez Szwajcarską Radę Związkową na cześć królewskiej pary Rumuńskiej prezydent związku Szwajcarski wygłosił mowę, w której powitał z zadowoleniem fakt, że stosunki pomiędzy Rumunią i Szwajcarią coraz bardziej się zacieśniają. Mowę swoją zakończył prezydent toastem na pomyślność rumuńskiego narodu. Król w odpowiedzi swej zapewnił, że demokratyczne tradycje Szwajcarii i jej owocna praca oraz zamilowanie do pokoju zgodne są z intencjami narodu rumuńskiego. Po ciężkich walkach naród rumuński może się obecnie rozwijać i pragnie dorzucić swoją cześć do dzieła międzynarodowej solidarności i zgody, której piastunem jest Liga Narodów. W pracy tej Rumunią będzie się starała pogłębić duchowe i gospodarcze stosunki łączące ją ze Szwajcarią.

Zycie ekonomiczne.

G I E D A.

Wilno, dnia 9 maja 1924 r.

Dolary St. Zjedn. 5,21.

Ruble złote 2,70^{1/2}.

Bilon rosyjski 0,70.

WARSZAWA, 9.V. (A. W.)

Warszawska giełda urzędowa (w złotych polskich). Dolary 5.18^{1/2}, franki francuskie 80,95. Przekazy: New-York 5.18^{1/2} — 5,17 i 1/4 — 5,18^{1/2}, Londyn 22,65 — 22,50, Paryż 30,95 — 30,94, Wiedeń 7,32 i 1/4, Praga 15,27^{1/2}, Włochy 23,15, Belgia 25,40, Szwajcarija 92,20, milionówka 0,50, bony złote 0,75, pożyczka złota 8,00 — 8,50 — 8,00. Tendencja słaba.

Akcje. (W złotych polskich). Bank Handlowy w Warszawie 9,00 — 8,50 — 9,25, Bank Kredytowy 1,30 — 1,20 — 1,35, Warszawskie Twa Fabryk Cukru 4,75 — 5,85 — 5,00, Rudzki 2,10 (setki), 2,20 — 2,10 — 2,15 (pięćdziesiątki), 2,20 — 2,80 — 2,25 (dwudziestki), 2,80 (drobne), 1,90 — 1,80 — 1,85 (V em.), Starachowice 3,95 — 4,00 — 3,90. Tendencja moiniejsza.

WILNO, 9.V. (A. W.) Obrót pozagiełdowy, (w złotych polskich) Londyn 22,37^{1/2}, obligacje kolejowe 0,77.

KOMUNIKAT

W niedzielę 11 b. m. 12^{1/2} w sali T-wa Rozwój (Trocka 11) odbędzie się doroczne, walne zebranie Związku Lud.N.r. Na porządku dziennym sprawozdanie z prac Związku za rok ubiegły Plan pracy na rok 1924. Wybory władz organizacyjnych. Referat polityczny. Udział w zebraniu wezmą posłowie sejmowi.

Wstęp tylko dla członków.

Polityka wobec bolszewików.

Warszawa, 8 maja.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej zastosował wobec Bągińskiego i Wiczorkiewicza przysługujące mu prawo łaski. Nie mamy chęci krytykować tego czynu p. Prezydenta, jakkolwiek nie możemy nie wspomnieć, iż akt ten wywołał zarówno w kołach politycznych jak i w najszerszych sferach społecznych zdumienie i liczne głosy krytyki.

Pan Prezydent prawo łaski stosował dotąd w rzadkich wypadkach. Wobec bandytów pono nigdy. Teraz jednakże zaszedł dziwny zbieg okoliczności, na który z wielu stron zwracano uwagę. P. Prezydent decyzję swoją powziął w przeddzień swych imienin; gdyby ona wypadła inaczej, skazańcy zostaliby dzisiaj, w dniu św. Stanisława, w dniu imienin Prezydenta, — rozstrzelani... Może ten wzgląd odegrał poważną rolę?

Bo te względy, o których mogłyby świadczyć zewnętrzne motywy i zewnętrzne okoliczności, okazały się przypadkowe. Mam na myśli interwencję bolszewicką. Prezydent przyjął gen. Grubera, który mu przedstawił sprawę Bągińskiego i Wiczorkiewicza w południe, w tym samym czasie, kiedy równocześnie przy ul. Wierzbowej minister Zamoycki rozmawiał z tow. księciem Obolenkim, który go w imieniu swego rządu prosił o wstrzymanie wyroku śmierci na obu skazańców i proponował wymianę ich obu za Polaków skazańców w sowdepji. Sowietnicy interwenjowali na rzecz Bągińskiego i Wiczorkiewicza po raz wtóry i po raz wtóry bezskutecznie, wczorajsza ich interwencja, jak wiadomo, pozostała również bez żadnego rezultatu.

Wypadek ten zniewała do podniesienia drażliwej kwestji wymiaru sprawiedliwości za propagandę antypaństwową.

Bo stwierdzamy, że: primo — ona istnieje i gwałtownie ją rozszerzają; secundo — propagatorzy, opierając się na dotychczasowym doświadczeniu, mogą się ludzi nadzieją... bezkarności.

Bierzmy rzeczy realnie.

Propaganda bolszewicka w Polsce prowadzona jest z niezwykłym nakładem pracy. Jakkolwiek na zjazdach bolszewickich, odbywanych w sowdepji, referenci o działalności partji w Polsce, podobno tała się zawsze na minimalne sukcesy, żeby się powołać bodaj na wystąpienia podczas ostatniego zjazdu w Mińsku — jednakże objawy zewnętrzne wskazują na wyjątkową propagandę, z którą i rząd i społeczeństwo muszą się poważnie liczyć.

Za takie objawy zewnętrzne uważać trzeba: wykrywanie co raz to nowych centrów komunistycznych, za którymi częste władze spotykają jacejki szpiegowskie, pochody i demonstracje, rozrost prasy komunistycznej.

Już sam fakt wyboru dwu posłów komunistycznych do Sejmu świadczy o pewnej organizacji, działającej w różnych ośrodkach kraju. Współdziałają z nimi dzisiaj socjal-demokratyczni posłowie ukraiński, a darzą ich poparciem również niektórzy posłowie białoruscy. Wogóle ruch separatystyczny u przedstawicieli mniejszości słowiańskich idzie w parze z grafitowaniem ku posłom komunistycznym.

Partja komunistyczna jest na terytorjum Rzplitej uznana za nielegalną, ale na Górnym Śląsku zgodnie z obowiązującymi tam prawami jest uznana jako legalna. Dzięki temu komuniści mogą tam drukować swe wydawnictwa, jakkolwiek głównym ośrodkiem ich agitacji na Śląsku są zdaje się raczej Gliwice (więc już Śląsk pod władzą niemiecką), gdzie wydają swoje pisma, między innymi miesięcznik „Przegląd”, kolportowany następnie w Polsce.

Kolportaż mają dobry. Jedyny swój dziennik „Trybunę robotniczą” umieli rozepchać po całej Polsce i po wszystkich środowiskach robotniczych. Tygodnik wydawany dla ludu wiejskiego „Piąg” umiejętnie rozsyłają po sołtysach

w całym państwie, nie bardzo zresztą dopominając się o opłatę. Szereg jednodynów, przeznaczonych dla robotników, uzupełniają tę literaturę jawną, której „przoduje” tygodnik społeczno-literacki „Nowa Kultura”, propagujący komunizm w literaturze i sztuce, utrzymany na wyższym poziomie intelektualnym i artystycznym.

Rodzi się, narzuca się samo pytanie: skąd komuniści mają pieniądze na taką propagandę przy obecnych wysokich kosztach wydawniczych? Skąd?

Dodajmy do tego, że przez granicę wschodnią idą masy bibuły, przeważnie rosyjskiej, przeważnie do ziem wschodnich, na których przez pewien czas bolszewicy rządzili. Transport jej przez granicę przy jej słabym obsadzeniu nie jest zadat trudnością.

Stosunek krajowej partji komunistycznej do polskiej w Ameryce jest naogół różny, jakkolwiek z pism komunistycznych widać, że bywa utrzymywany związek przez specjalnych emisariuszy. Rozłam wśród komunistów polsko-amerykańskich utrudnił wspomaganie finansowe ruchu w kraju.

Aresztowania, rewizje dochodzenia sądowo-policyjne wskazują, że bardzo liczny ośrodek pomiędzy komunistami stanowią Żydzi. Kierownictwo ruchem spożywa głównie w ich ręku. Redagowanie pism jest bodajże ich wyłącznością.

Procesy, prowadzone w Polsce przeciwko komunistom, wykazują, że niema wprost organizacji, powstałej bez współdziałania Żydów. Szczególnie silnym jest ich oddziaływanie na młodzież. Najczęstsze są procesy o przynależność do związku młodzieży komunistycznej.

Ale procesy owe kończą się dla skazanych bezkarnie. Bo ledwo wyrok zapadnie, a już sowietnicy zaczynają interwenjować i proponować zamianę za trzymany w lochach swych czerezwyczejek rodaków. Przeświadczenie, iż sowietnicy ujmą się za swymi agitatorami jest u sądzonych tak silne, iż daje im pobudkę do urzędzenia demonstracji i tego czelnego zachowania się, jakie widać na wielu procesach.

Dochodzimy do momentu krytycznego. Agent, służący obcym czynnikom, opłacany przez nie, zatruwający duszę narodu, rozkładający społeczeństwo, nierozkładający przeciwko państwu, dyszący nienawiścią do społeczeństwa, kraju, tradycji, stosunków, opluwający na każdym kroku wszystkie, co można, nawet najdroższe, najświętsze dla duszy Polaka jednostki czy instytucje, agent, dążący do starcia, stopienia Polski w morzu krwawej rewolucji światowej i światowej republice komunistycznej — ten agent, wpadłszy w ręce sprawiedliwości, zamiast ponieść karę zasłużoną, dostaje się na jakiś czas do więzienia, gdzie jako więzień polityczny jest traktowany na warunkach specjalnych, a po procesie zamiast do więzienia zostaje odwieziony do Stolpców lub Kołosowa, aby tam być powitany jako „bohater” hymnem międzynarodowego, a potem może przedstawiony do odznaczenia orderem czerwonego sztandaru...

Fakt wymiany skazańców, uprawiany systematycznie z bolszewikami, jest zjawiskiem demoralizującym. Proceder ten musi uleść zmianie, musi być przerwany, jeżeli nie chcemy samego aktu sprawiedliwości obalić w sumieniu społecznym.

W innych państwach, które stykają się z propagandą bolszewicką, istnieją specjalne ustawy, wymierzone przeciwko działalności antypaństwowej. U nas, gdy rzecz tę omawiano, zapewniano, że specjalne ustawy nie są potrzebne, że wystarczą obowiązujące. Zgłoszony niedawno przez Związek Lud. Nar. wniosek nagły o przestrzeżenie tych ustaw stawia sprawę specjalnych zarządzeń znów na porządek dzienny.

Atoli równocześnie warunkiem zasadniczym powodzenia jakiegokolwiek akcji jest nadanie jej przez władzenia, że wyrok będzie wy-

Teatr „HELIOS” w poniedziałek 12 maja

Wiosenny występ Stadjum Plastyki i Rytmu

Heleny Łaskiewiczowej

PROGRAM: I) Wielki balet fantast. „Noc Walpurgi” muz. Gounod.

Tańce elfin, satyrów i **Baohanalja**.

II) Tańce smutku i radości, śmierci i życia w 5-ciu obrazach.

III) „L'Arlesienne” muz. Bizet.

Fragmety stylowe, groteskowe i humorystyczne w 7 scenach

wyk. **H. Łaskiewiczowej** i zespół studji.

Orkiestra z udziałem i pod bat. znan. solisty **Wacława Brzezińskiego**.

Geny miejsc od 3 mil.

Początek o godz. 8-jej wiecz.

konany, że ręka sprawiedliwości dosięgnie istotnie winnego, a nie jak obecnie — będzie dlań tylko

etapem do zdobycia wyższych stopni w jacejkach komunistycznych... Hier. Wierz.

Międzynarodowy kongres studentów.

WARSZAWA, 9.V. (A. W.) Międzynarodowa konfederacja studentów w Paryżu ustaliła ostatecznie, że międzynarodowy kongres studentów odbędzie się 16 września r. b. w Warszawie. Spodziewany jest przyjazd około 500 studentów z zagranicy. Należy zaznaczyć iż podczas obrad paryskich omawiano sprawę przyjęcia do konferencji młodzieży niemieckiej. Studenci nie-

miecy domagają się prawa reprezentowania młodzieży akademickiej Niemiec, Czechosłowacji i Gdańska, przeciwko czemu zaprotestowali delegaci Polski i Czechosłowacji, przy silnym poparciu wielu członków konferencji. Konferencja poleciła delegacjom polskiej i czeskiej zreferować sprawę przyjęcia do konferencji młodzieży rosyjskiej.

Zajęcie uliczne w Kownie.

KOWNO. (AW). Dnia 1 maja doszło do zajść ulicznych w czasie manifestacji socjalistycznych w Kownie. Aresztowano ogółem 148 demonstrantów, z których 52 zostało niezwłocznie zwolnionych, 96 zatrzymano na czas śledztwa. Wytoczona została przeciw nim sprawa polityczna. Elta donosząc o powyższych zajściach nazywa

manifestantów „ciemnymi żywiołami”, które zechciały zamącić harmonję społeczeństwa litewskiego, uwydatniając się podczas uroczystości sadzenia w Kownie t. zw. „drzewa wileńskiego”, które to uroczystości odbywały się również 1 maja. Uroczystość sadzenia drzewa wileńskiego jest jednym z środków propagandy antypolskiej.

Echa zajęcia niemiecko-sowieckiego.

BERLIN, 8.V. (Pat). W związku z zamknięciem rosyjskiej delegacji handlowej w Berlinie władze sowieckie zarządziły, aby sumy pieniężne ulokowane w bankach berlińskich zostały przesłane do innych państw. Część tych sum została już wycofana z banków berlińskich i wysłana zagranicę. Zamówienia dokonane w Niemczech przez przedstawicieli rządu sowieckiego zostały wycofane. Wartość tych zamówień wynosi 8 milionów dolarów.

MOSKWA, 9.V. (AW). Stiekłow w „Izwestjach” uzasadnia żądanie zadowolonej z zajęcia w przedstawicielstwie handlowym w Berlinie, którego domaga się Rosja. Stiekłow pisze, że zwracając z satysfakcją Niemcy gorzej na tem wychodzą niż Rosja, gdyż są izolowane politycznie i narażają się na utratę jedyne go sprzymierzeńca jakiego posiadają.

BERLIN, 8.V. (Pat). Przybyli tu z Moskwy dwaj wyżsi urzęd-

nicy sowieccy, którzy mają przeprowadzić śledztwo w sprawie zajęcia w budynku przedstawicielstwa handlowego sowieckiego.

BERLIN, 8.V. (Pat). Pruski minister spraw wewnętrznych, w związku z interpelacją komunistów w sejmie pruskim, udzielił wyjaśnień w sprawie materiałów, skonfiskowanych przez policję w biurach sowieckiej misji handlowej. Znaleziono tam broszury agitacyjne przeznaczone dla propagandy wśród Reichswehry i Schupa były drukowane jeszcze w październiku zeszłego roku i wówczas skonfiskowane. Jednakże partji komunistycznej udało się wiele egzemplarzy tej broszury i innych pism ukryć w budynku rosyjskiej misji handlowej. Pisma te obecnie zostały wynalezione. Minister podkreślił, że według spostrzeżeń policji sowiecka misja handlowa udzielała przytułku wszelkim zbiegom komunistycznym ściganym przez policję.

Wywłaszczenie bez odszkodowań na Łotwie.

Dnia 1-go kwietnia sejm łotewski zdecydował na ostatnim (trzeci) czytaniu większością 50 contra 89 przy nieobecnych, że za wywłaszczone 3 lata temu, 1-go października 1921r., ziemie nie należy się żadnego odszkodowania.

Wyniki głosowania spotkano oklaskami i okrzykami: „hurra!”. Dla obywateli obcych żadnego wyjątku nie zrobiono.

Cały przebieg rozpraw nacechowany był niesłychaną nienawiścią dla Niemców i żądzą zemsty „za 700 lat niewoli”. To też frakcja niemiecka i tym razem opuściła salę przed głosowaniem, które było tajne.

W międzyczasie po drugim czytaniu a przed trzecim, posłowie francuski i włoski złożyli noty protestu przeciw wywłaszczeniu bez odszkodowania obywateli tych państw. Poseł polski był złożył notę protestu w sprawie stesowania reformy rolnej względem obywateli polskich, jak również otrzymania słusznego odszkodowania jeszcze w marcu r. b. Wobec tego, że wystąpienia te nie poskutkowały, ponieważ Sejm nie zwrócił żadnej uwagi na nie i całkowicie pominał kwestję odszkodowania eu-

dzoziemców, więc nazajutrz po uchwaleniu wniosków w Sejmie, została złożona rządowi łotewskiemu nota w tonie bardziej stanowczym w sprawie odszkodowania i podpisana solidarnie przez posłów Polski, Francji i Włoch, zaraz potem nastąpiły protesty innych państw, mianowicie Niemiec, Danji i Belgji. Protesty wskazują na niesłychane lekceważenie przez Łotwę praw i obyczajów międzynarodowych i na niedopuszczalne traktowanie prawa własności, które, jak w notach zaznaczono, nawet rząd sowieców skłania się uznać (pertraktacje sowiecko-angielskie w Londynie).

Noty miały bezpośredni efekt, że natychmiast ukazały się w gazetach wyjaśnienia prezydenta Gabinetu Samuela, który powiada, że należy koniecznie zadość uczynić żądaniu przedstawicieli państw obcych, że partje sejmowe rząd podtrzymujące nie sprzeciwiają się temu zamiarowi, że należy jedynie wyjaśnić sposób, w jaki to dałoby się zrobić, i że gabinet ministrów opracuje oduosoy projekt i przedłoży go Sejmowi w następnym sessji. Samuels dodaje, że cena za hektar wywłaszczonej ziemi, licząc lasy zabudowania i t. p. nie może być wyższa niż 500 rb. łotewskich, co się równa niespełna rublom złotym, (sic!)

co stanowi, 1.30 do 140 rzeczy-wistej wartości.

Należy wiedzieć, że ten sam rząd łotewski, eksploatując od 1920 roku wywłaszczone ziemie brał za nie roczną dzierżawę po tysiąc rb. łotewskich za hektar i wyżej, że obecna cena ziemi dochodzi na łotwie do 80 kilku tysięcy rb. za hektar, — że nowi osadnicy, którym Centralny Komitet Urządzeń Rolnych działki zatwierdził, sprzedają na mocy specjalnego prawa te działki, a właściwie prawo do działki, po cenach do kilkunastu tysięcy rubli za hektar. (Ustawa z dnia 26 marca 1923 r.). Wobec powyższego propozycja Samuela wygląda na kpiny.

W opublikowanym wyjaśnieniu p. Samuela godnem uwagi jest, jak jest traktowana kwestja przynależności obywatelstwa. Otóż, wymieniwszy, że na Łotwie są tylko 94 majątki należące do obcopolodanych, o przestrzeni ogólnej 26. 270 hektarów, p. Samuels wyraźnie zaznacza, że tylko niewątpliwi obcopolodani otrzymają odszkodowanie, a tych pomiędzy owych 94 będzie nie więcej, jak tylko połowa, — inni zaś, to są pseudo-obcopolodani. O przynależności do obcopolodania będzie się decydowało wedle istniejących na Łotwie ustaw i — dodał jednak — w zgodzie z międzynarodowymi prawnymi zasadami. Jeżeli rząd łotewski rozumie te zasady międzynarodowe tak samo, jak zasady prawa własności, to może stosownie projektu p. Samuela dość niebanalnie wyglądać.

Dla ścisłości należy tu wymienić, że na Inflantach jest obecnie nie 28 majątków, należących do obywateli polskich, posiadających polskie paszporty, jak twierdzi Samuels, ale 140 takich majątków ogólnej przestrzeni 253.000 ha. z nich w pow. Dyneburskim 48, w pow. rzeżyckim 43, w łuczyskim 24, w innych powiatach 25. Ze zaś to nie są w większości wypadków wielkie latifundja dowodzi fakt, że majątkości nie sięgających 500 ha. jest 43 proc. od 500 ha do 1000 ha jest 220, i powyżej 1.000 ha — 250. Dane te wzięte są ze świeżo przeprowadzonej statystyki. „Gaz. Warsz.”.

W uzupełnieniu powyższej notatki otrzymujemy następujący telegram z Rygi:

RYGA, 8.V. (tel. wł.) Ministerstwo Spraw Zagranicznych zawiadomiło przedstawicieli Francji, Włoch, Polski i Niemiec, że w związku z protestami przeciwko wywłaszczeniu bez odszkodowania przyjętemu przez sejm łotewski rząd opracował projekt odszkodowania obywateli cudzoziemskich, których majątki zostaną wywłaszczone. Odpowiedni projekt wniesiony zostanie wkrótce do Sejmu.

Młodzież Wszechpolska.

W niedzielę 11 b. m. o g. 11 rano w lokalu Ogońska Akademickiego (Wielka 30) kolega Piszczkowski delegat sekretariatu generalnego M. W. wygłosił referat p. t. „Przewrót w życiu młodzieży akademickiej”. Poza tem przemawiać będą kol. Szejwa z Poznania, kol. Słupecki prezes Koła Warszawskiego oraz inni koledzy przybyli z Warszawy, Poznania i Lwowa.

Wstęp dla członków i sympatyków Młodzieży Wszechpolskiej.

W dn. 10 maja (w sobotę) o godz. 8-jej wieczorem odbędzie się w

SALI ŚNIADECKICH

Koncert (piano-recital)

poświęcony wyłącznie utworom F. Liszta w wykonaniu p. Katarzyny Płiska-Ranuszewicz.

Bilety w cenie od 3 do 8 mil. nabywać można w dzień koncertu przy wejściu na salę już od godz. 11 rano. Uczęca się młodzież płaci 1 mil.

Całkowity dochód przeznaczony na rzecz Oświaty Pozaszkolnej.

J. Bułhaka nowa seria pocztówek „Uniw. Wileński” do nabycia u autora, Jagiellońska 8.

Z obrad IV Ogólnego Zjazdu Polskich Korporacji w Wilnie.

We wczorajszym drugim dniu obrad prace Zjazdu były prowadzone w komisjach: statutowej, kodeksu honorowego i ogólnej. Sprawy poruszone w komisji statutowej dotyczyły wewnętrznego życia korporacji. Komisja kodeksu honorowego opracowywała korporacyjny kodeks honorowy, ponieważ dotychczas egzystujące kodeksy uznane są przez korporantów za przestarzałe i nie zawsze dające się pogodzić z życiem. Najciekawsze sprawy zostały poruszone w komisji ogólnej — przede wszystkim sprawa stosunków na Politechnice Gdańskiej. Jeszcze w jednym wypadku widzimy jakie wrogie stanowisko względem polskości zajmują władze gdańskie. Z chwilą oderwania się Gdańska od Rzeszy Niemieckiej poleka młodzież akademicka zaczęła garnąć się do politechniki gdańskiej i liczba polaków akademickich wzrosła z 50 do 200. Hakatyści niemieccy wstępnie zrozumieli, że stały wzrost polskiej studyjnej młodzieży wzmocni polskości i jej promieniowanie na Bałtyku, więc od początku zajęli wrogie stanowisko i nie mogąc wprost wyrzucić polaków z politechniki, rozpoczęli stałe szyskanie z jednej strony, z drugiej wszelkimi sposobami popierają obce gdańszczanom, jednak wrogie względem Państwa Polskiego elementy, jak komunizujące żydostwo, kierujące z filii gdańskiej akcją komunistyczną w Polsce, oraz ukraińców, mile widzianych przez Senat politechniki, a którzy odbywają poufne zjazdy i przemycają do Galicji Wschodniej dynamit w celach niedwuznacznych (dwóch studentów ukraińskich zostało zatrzymanych na stacji w Bydgoszczy z bagażem 150 kg. dynamitu). Studenci niemiecy w niemiłosierny sposób uchwycili o nieudzieleniu polakom satysfakcji honorowej. Wszelkie nieporozumienia bywają rozstrzygane siłą pięści i polacy muszą być stale na baczności by przeciwstawić się sile fizycznej.

Senat politechniki gdańskiej w czasie okupacji Rurhy, widocznie dla podniesienia szowinistycznego ducha wywiesił ogłoszenie zalecające akademikom rozmawiać w murach politechniki tylko po niemiecku — naturalnie to dało powodów do całego szeregu szykan Polaków ze strony Niemców. Lecz wszystkie te środki nie były radykalne — dopiero w słabości finansowej Polski została znaleziona broń na usunięcie Polaków z Politechniki — zostało wyznaczone czesne w wysokości na mk. p. 700 milionów na semestr, czyli 1 miliard 700 milionów rocznie za 7 miesięcy studjów. Gdańszczanie tej sumy płacić nie potrzebują, gdyż za nich płaci (czyli przekłada z kieszeni do kieszeni) Senat gdański. Za Niemców i Ukraińców płaci Towarzystwo Przyjaciół Politechniki Gdańskiej w Berlinie, za Polaków — nikt. O ile nie nastąpi interwencja Rządu Polskiego przeciwko takiemu pozornie lojalnemu (w rzeczywistości sprytnemu szwindlowi) traktowaniu polskich studentów nasza młodzież uczelnia ta będzie musiała opuścić, przez co ucierpi polskość Gdańska i Bałtyku.

Zjazd uchwalił poczynić odpowiednie kroki w Sejmie i w Rządzie celem znalezienia obrony, oraz finansowego poparcia studjujących w Gdańsku. Należy nadmienić, że z liczby 200 studentów 120 należy do korporacji Akad.

Druga uchwała, korzystnie charakteryzująca młodzież korporacyjną, wynosi energiczny protest przeciwko gwałtom litewskim nad ludnością polską na Litwie Kołomyjskiej, wyrażających się w wydziedziczeniu zamieszkałych od wieków ziem tych Polaków z własności ziemskiej, zamykaniu i ukasaniu szkół polskich, napadach na kościoły polskie i wogóle w dążeniu do wytopienia żywiołu polskiego na Kresach.

Został również wyniesiony energiczny protest przeciwko osmieśzeniu idei korporacyjno-narodowej przez udzielanie przez Senat Akademickie pozwolenia na zakła-

danie żydowskich korporacji. A z załamaniem trzeba stwierdzić, że taka żydowska korporacja powstała w Warszawie i została zalegalizowana przez Senat Uniwersytetu dzięki przyjęciu nad nią protektora i energicznemu poparciu znanego przyjaciela żydów prof. Petrażyckiego, który, nawiasem mówiąc, chociaż jest znanym uczonym jednak nie bardzo dba o wzbogacenie wiedzy Polaków, skoro nie pozwala wydać ani dzieł uprzednio wydanych przez niego w Rosji ani wykładów swoich na Uniwersytecie Warszawskim. Dziwnym wydaje się zatwierdzenie żydowskiej korporacji, gdyż podstawą każdej korporacji jest rozwój i wychowanie w życiu narodowym polskim oraz popieranie państwo-

wości polskiej — tych podstaw żydowska korporacja nie posiada, więc całkiem naturalnym jest, że Związek Polskich Korporacji broń się od podstępного kroku żydostwa, zmierzającego do osłabienia jego powagi.

Obrady Komisji trwały do godziny 9 wieczór. W dniu dzisiejszym od g. 10 rano będą trwały dalsze prace w komisjach oraz odbędzie się posiedzenie plenum poezem Zjazd zostanie zakończony.

Wieczorem na balu urządzonym przez pannę Annę Mohłównę w sali hotelu Georges'a akademii korporacji będą występować w roli gospodarzy przysto co można uważać ten bal za nieoficjalne zakończenie Zjazdu.

LOKAL BIUROWY w śródmieściu
z 2 — 3 pokoi potrzebny możliwie zaraz
 Wiadomość: Agencja Wschodnia Mickiewicza 19—29 tel. 2—43
 od 11—3 popoł.

Wiadomości bieżące.

Urzędowa.
 — Z poczty. Termin wymiany znaczków markowych na znaczki groszowe w ilości najmniej 10 szt. przedłuża się do 15 maja, od 16 do końca maja dopuszcza się wymianę znaczków także poniżej 10 szt. łącznej wartości najmniej 1 grosza.

Z miasta.
 — Zarząd Kasy Chorych m. Wilna podaje do wiadomości ubezpieczonych i członków ich rodzin, że w dniu 14 b. m. rozpoczęła się szczepienie ospy w Poliklinice Kasy Chorych (Dominikańska 15) gabinet Nr. 2.

Szczepienie odbywać się będzie trzy razy tygodniowo (poniedziałki, środy i piątki) w godz. od 9 do 10 rano.

— Kolonje letnie. W dn. 11, 12 i 13 maja r. b. pod łaskawym protektorem p. Delegatowej W. Romanowej, p. Kuratorowej H. Gąsiorowskiej, p. Delegata Rządu W. Romana, oraz p. Kuratora Gąsiorowskiego Zarząd Kom. Kolonji Letnich organizuje wielką kwestę, celem zebrania środków na urządzenie Kolonji letnich dla najbardziej potrzebujących dzieci m. Wilna.

— Wystawa obrazów. Wystawa obrazów pierwszorzędnych mistrzów polskich zorganizowana w salach Domu Oficera Polskiego (ul. Mickiewicza 13) cieszy się coraz bardziej wzrastającym powodzeniem. Byłoby bardzo wskazane aby wystawę mogli zwiedzać nie tylko szkoły nasze, ale i inne zreszlenia, a przede wszystkim wojskowe.

— Znowu Kasa Chorych. Od pewnego czasu Zarząd Kasy Chorych wstrzymał, widocznie ze względów oszczędnościowych, rozsyłanie zawiadomień do pracodawców o terminie i wysokości opłaty za dozorców domów. Zastępuje się je komunikatami w prasie. Jednakże gdy ktoś chce wnieść opłatę musi przynieść swoje conto, bez którego nie przyjmuje się opłaty. Znany wypadek, że pracodawca zgubił swoje conto i do Kasy Chorych pielgrzymuje po raz trzeci, prosząc aby wyszukano jego dom i nazwisko. Pan w okienku jest niezły i odprawia natrętnego płatnika. Należy zapytać czy nos jest dla tabakierki, czy tabakierka dla nosa. Kasa Chorych powinna prowadzić ewidencję płatników stałych i ułatwiać a nie utrudniać przyjmowanie opłat.

Przy sposobności zapytać należy jakim prawem w lokalu Kasy Chorych rozlepiane są plakaty reklamowe tygodnika komunistycznego „Praca”? Czyż w Wilnie niema władzy, któraby wejrzała w porządku panujące w Kasie Chorych?

— Bilon zdawkowy. W poniedziałek oddział Wileńskiego Banku Polskiego otrzyma bilon zdawkowy groszowy, który przyspieszy wejście w życie złotego.

— Bony złotowe. Wobec częstych nieporozumień z wymianą bonów złotych w naszym mieście należy wyjaśnić, iż bony zło-

towe obiegowe przyjmuje Izba Skarbową, zaś dawniejsze można wymieniać w Banku Polskim na bony obiegowe po złożeniu odpowiedniego podania na ręce Ministra Skarbu.

Sprawy szkolne.
 — Główna w więzieniu. Zarząd więzienia na Łukiszkach chce dostarczyć niektórym kategoriom więźniów godziwej rozrywki urządzając w szkole więziennej na Łukiszkach. W dniu 11 maja r. b. o godz. 3 m. 30 pp. przedstawienie ku uczczeniu konstytucji 3 maja. Odegrany zostanie przez więźniów dramat historyczny w 8 m. odsołnach p. t. Preztor Paulinów (Obrońca Częstochowy). Czysty zysk zarząd więzienny przeznaczył na patronat.

Sprawy akademickie.
 — Zebranie Młodzieży Wszepolskiej. W niedzielę dnia 11 b. m. o godz. 11 tej rano w lokalu Ogólna Akademickiego (ul. Wielka 30) odbędzie się zebranie Młodzieży Wszepolskiej.

Referat p. t. „Przewrót w życiu młodzieży akademickiej” wygłosi kolega Piszczkowski ze Lwowa. Poza tem przemawiać będą kolejno: Szajna z Poznania, Jaxa-Bakowski i — Prezes Naczelnego Komitetu Akademickiego, Skupecki — Prezes Koła Warszawskiego i inni.

— Wileński Komitet Akademicki zawiadamia Ogól. Polskiej Młodzieży Akademickiej, że w dniu 14 b. m. o godz. 8-jej wiecz. w Sali Śniadeckich odbędzie się wiec, porządek którego przewiduje szereg bardzo ważnych spraw dotyczących życia akademickiego.

Obecność jaknajliczniejszego Ogółu niezbędna.

Sprawy kolejowe.
 — Nieszczęśliwy wypadek. Odegrana na st. Grodno w czasie nabierania wody przez parowóz od jednego z pociągów osobowych ustawiając teje stacji, w czasie przesuwania ramienia żurawia wodnego spadł z parowozu i poniósł poważne obrażenia głowy i nóg. Poszkodowanego odesłano do szpitala miejskiego w Grodnie.

(X)

Z życia stowarzyszeń.
 Wileńskie Towarzystwo Męzkie Sw. Wincentego á Paulo odbędzie swe Walne Zebranie w Niedzielę dnia 11 Maja b. r. punktualnie o godz. 6-jej wieczorem w lokalu Sodaliejki Marjańskiej ul. Królewska Nr. 9 mieszek 5 (wejście z rogu Królewskiej i Sw. Anny). Niniejszem Zarząd zaprasza na to zebranie wszystkich członków czynnych, wspierających oraz Sympatyków. Jednocześnie tegoż dnia w kościele Sw. Michała odbędzie się o g. 10 i pół z rana Msza Sw. na intencję Towarzystwa.

— Zebranie. Dnia 12 Maja, w poniedziałek, o godzinie 8-jej wieczór odbędzie się w sali Dzielakatu Sztuki miesięczne posiedzenie naukowe Wydziału I Tow. Przyj. Nauk z następującym porządkiem: 1) Stanisław Pigoń: Ze studjum

nad twórczością młodego Mickiewicza a) „Żywila”, b) czy Mickiewicz jest autorem „Karylli” 2) Sprawy administracyjne. Wstęp wolny dla członków i gości.

— Z Centr. Chrz. Zw. Zaw. W niedzielę dnia 11 maja r. b. o g. 1 p. p. w Sali Centrali Chrz. Zw. Zaw. (Sw.-Jańska 3) ks. poseł Olaszański udzieli sprawozdania o chwili bieżącej. Wstęp wolny.

— Echa uroczystości 3-go Maja. Udatnie wypadł obchód roczny 3-go Maja, urządzony przez Bratnią Pomoc Kursów Matur. Stow. Urzęd. Państw. w Sali Miejskiej. Słowo wstępne wygłosił prof. K. Wójcicki, poczem nastąpił koncert o wysoce artystycznym i obfitym programie, na który złożyły się produkcje artystów opery i dramatu pp.: T. Bohdańskiej, W. Hendrychówny, W. Pastówny, A. Ludwiga, M. Romanowskiego, wytrawnym akompaniament Dyr. Opery p. J. Leszczyńskiego oraz solo skrzypcowe p. W. Brzezińskiego z akompaniamentem prof. konserwatorjum H. Szyrmo-Kulickiej. Poza tem przygrywała orkiestra wojskowa 3 pac. Kierownictwo kursów składa wyżej wymienionym najserdeczniejsze podziękowanie za bezinteresowne uczestnictwo w Koncercie.

Z życia robotniczego.
 — Strajk. W dniu 8-go b. m. w fabryce trykotaży (przy ul. Szawelskiej Nr. 1). Wybuchł strajk na tle ekonomicznym. Ogólna liczba strajkujących wynosi 31 osób.

Przebieg strajku spokojny.

Z prasy litewskiej.
 — Wzmoczenie propagandy litewskiej na wsł. „Lietuvos Rytai” donosi, że ze względu na wielkie znaczenie propagandowe, wydawania w Wileńszczyźnie pisma ludowego pisanego po polsku, ale w duchu litewskim, organizacje społeczne w Wilnie postanowiły dwutygodnik „Życie Ludu” przekształcić na tygodnik.

— Podrywanie zaufania do waluty polskiej. Polakożerczy dwutygodnik „Życie Ludu” w celu zaszkodzenia sanacji skarbu, zamieścił notatkę kronikarską o nowej walucie złotym, w której pisze, że ludność do nowego pieniądza odnosi się nieufnie. „Powiadają, pisze „Życie Ludu”, że są to pieniądze czasowe i że będą jeszcze jakieś inne, tymczasem nie pewnego nie wiadomo”. Redakcja tego pisma puszcza w świat tą wiadomość w obliczeniu, że ludność wiejska ufająca drukowanemu słowu rozpowszechni dalej kłamstwo i podderwie do złotego zaufania.

Na szczęście wieściak gdy chodzi o jego sprawy materialne doskonale orientuje się w wartości walut i pomimo zachwalania litów litewskich oszczędności swych nie lokował w tej walucie, lecz w dolarach. Propaganda polityczna nie dała żadnych wyników.

Teatr, muzyka i sztuka.
 — Teatr Polski (Lutnia). Dział premyera znakomitej lekkiej komedji Tristana Bernarda „Kawiarenka”. Utwór ten pełen przedniejszego humoru, będzie miał u nas doskonałych wykonawców w p. Tarkiewiczem na czele. „Kawiarenka” wypełni repertuar dni najbliższych.

— Występy E. Gisteld. Znakomita primadonna E. Gisteld wystąpi w operetce „Gwiazda filmu”. Obok niej Kazimierz Dembowski.

— Koncert E. Igdał i Wł. Derwiesa. Dział o godz. 5-jej po poł. w sali Teatru Polskiego odbędzie się niezmiernie ciekawy koncert znakomitej primadonny opery kijowskiej, oraz znanego tenora Wł. Derwiesa. W programie arje z oper: Straszny Dwór, Rigolletto, Lakme, Eugenjusz Oniegin, Pajace, Manon i Dubrowski, oraz romanse i pieśni.

— Recital M. Orłowa. Zapowiedź koncertu M. Orłowa wzbudziła wielkie zainteresowanie. Publiczność będzie miała możność porównać dwóch znakomitych wirtuozów J. Śliwińskiego i M. Orłowa, którzy poświęcają swe recitale twórczości Chopina. Recital M. Orłowa odbędzie się w Teatrze Polskim w niedzielę nadchodzącą 11-go b. m. o godz. 5-tej po poł. Bilety do nabycia w kasie zamówień (Teatr Polski) od godz. 11—1 i od 3—9 wiecz.

— Popołudniowe przedstawienie opery „Carmen”. Jutro w niedzielę o godz. 4-jej po poł. ujrzy raz jeszcze światło kiniektów nieśmiertelna opera Bizet’a „Carmen”, z p. Krużanką w roli tytułowej. Ceny zniżone.

Zabawy.
 — U Techników. W sobotę 10-go maja w lokalu Stowarzyszenia Techników (Wileńska 33), odbędzie się sobotka towarzysko-taneczna dla członków, ich rodzin i zaproszonych gości. Początek o godz. 8-jej wiecz.

Kronika policyjna.
 — Napady bandyckie pod Olkienkami. Od pewnego czasu pod Olkienkami zorganizowana banda złoczyńców dokonywała napadów rabunkowych na przejeżdżających. Akcji tej sprzyjała bliskość granicy litewskiej po za którą bandyci zawsze znajdowali bezpieczne schronienie. Walka z bandytami była bardzo trudna. Okoliczna ludność niemal wyłącznie litewska myliła ślady złoczyńców i nie udzielała pomocy żadnym wskazówk. I do dzisiejszego dnia banda ta nie przestaje terroryzować okolicy. Ostatni napad dokonany został w dniu 8 b. m. Bandyci w odległości 1 kilometra od Olkienki zatrzymali grupę podróżnych, zmusili ją do wejścia do lasu i tam doszczętnie obrabowali. Niezwłocznie zawiadomiona policja zarządziła pościgi i ujęła jednego z bandytów. Inni zdolali uciec pościgu.

— Zwłoki dziecka. W dniu 8-go b. m. w bramie domu Nr. 40 przy ul. Gedyminowskiej, zostały znalezione zakopane zwłoki dziecka. Dalsze śledztwo w toku.

— Wykrycie kradzieży. Z Zakładu Opieki Matki Boskiej skradziono dwie maszyny do szycia firmy „Zinger”, oraz ubranie i bieliznę. Ogólna wartość skradzionych rzeczy wynosi 4.000.000.000 mk. Sprawy kradzieży zostały ujęci i część rzeczy odnaleziono.

Kradzieże.
 — Z mieszkania Witolda Urbanowicza przy ul. Słowackiego Nr. 4, skradziono palto zimowe z opozym kołnierzem. Poszkodowany stratę oblicza na sumę 1.000.000.000 mk.

— U księdza Jana Naruszysa, zam. we wsi Karwin, gm. Mejszagalskiej, została popełniona kradzież. Sprawców, oraz skradzione rzeczy, narazie nie odnaleziono.

— Mieszkańcowi wsi Romiance 4, Alfonsowi Rodziewiczowi skradzione rzeczy, które poszkodowany ocenia na sumę 700.000.000 mk.

TEATR POLSKI
 (sala „Lutnia”)

Dzisiaj w sobotę 10 maja o g. 5-jej p. p.

KONCERT
 znakom. śpiewaczki E. Igdał
 i znanego tenora Wł. Derwiesa

W programie: Arje z oper: Straszny dwór, Rigolletto, Lakme, Eugenjusz Oniegin, Pajace, Manon i Dubrowski.

Z E ŚWIATA.
Cuda wystawy brytańskiej.
 Wielki pokaz państwa Brytańskiego w Wembley, który obejmie wytwórczość i prace wszystkich jego dominjów, podzielić narazie musiał los wszystkich wystaw — t. j. nie został ukończony w dniu otwarcia, oznaczonym na 28 bm. Mimo gorączkowo prowadzonych robót, na placu wystawowym panował jeszcze w dniu 15 bm. — jak stwierdzają dzienniki angielskie — istny chaos stosów cegieł, belek, skrzyń, z napływającymi okazami rusztowań, masztów itp.

Najdalej doprowadzone są roboty w pałacu przemysłu, który pomieści około tysiąca okazów; znajdują się tam, między innymi, miniaturowe kompletne fabryki, jak papieru, czekolady i biszkoptów, tkalnie, przedziałnie. W serji „cudów” wystawy zapowiedziany jest grób Tutankhamena (bo i jakże mogłoby być inaczej!), świątynia piękności, w której publiczność będzie podziwiała słynne z urody w dziejach świata kobiety, począwszy od Pięknej Heleny aż do naszych czasów, dom lalki, przeznaczony na dar dla królowej, prawdziwe góry lodowe, wierne modele „gejzerów” w pawilonie nowozelandzkim, olbrzymie ryby morskie, zamrożone w bryle lodu, ważące 10 tonn, kopalnia węgla, wierne odtworzona; Hongkong budujące całą ulicę z charakterystycznymi domkami; Afryka zachodnia, miasteczko z ludnością krajową. Afryka południowa, kopalnie diamentów — słowem przypyszają z całej kuli ziemskiej nie doznaje zaowodu.

Anglia liczy na 30 milionów zwiedzających; sama Australia i Nowa Zelandja zapowiedziały przybycie 20.000 osób na uroczystość otwarcia, zaś Ameryka — 250.000. Koszt budowy placu wystawowego, pawilonów betonowych, tworzących rozległe miasto, obliczony jest na 10 mil. fun. szterli.

Kino-Teatr „HELIOS“ ul. Wileńska 38.

Dziś! Niezwykła Sensacja doby obecnej!

„KSIĘŻNICZKA OLGA“

8 akt. Z pamiętnika rosyjsk. oficera. Rzecz dzieje się w Ekaterynburgu podczas przewrotu, w pałacach carskich, u bolszewików i w dzikich tajgach Syberji.

Kino-Teatr „Polonia“ ul. Wileńska 22. Dyr. G. Slepjan.

Dziś! Najwspanialszy film chwili obecnej! Nieśmiertelna epopeja romantyczna!

PIĘKNA HELENA

6 aktów podług „Iliady“ Homera Dzieje Heleny i Parysa. W rolach głów. bożyszczek kobiet Wł. Gajdarow i premjowana piękność Ada Darkloa. Weiście dla młodzieży dozwolone.

KINO-TEATR „Piccadilly“ ul. Wielka 72.

Dziś! Najnowsza atrakcja zagranicznych ekranów.

Rapsod czulej miłości w świecie. Finał i zakończenie otrzymujemy epopei Bogini miłości. Wstrząsający egzotyyczny dramat życiowy w 8 wielk. aktach. WŚCIEKŁE LWY czyli Wyzwolenie Ralfa i Betty z cyklu „Bogini Dżungli“ swracamy uwagę na to, że w ostatnim obrazie powraca się całą treść obrazów poprzednich i ten obraz budzi odtąd zaciąganie także ze strony tych którzy nie mieli sposobności widzieć pierwszych serji.

ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ Towarzystwo dla Handlu i Przemysłu JANUSZ GIERŻABEK I S-KA

stosownie do § 31 Statutu Spółki prosi p. p. Akcjonariuszów o przybycie w dniu 27 maja 1924 r. o godz. 5-ej po poł. do biura Spółki w Wilnie, przy ul. Królewskiej, Nr. 5, na Zgromadzenie Walne, odbyć się mające w drugim terminie, prawomocnym bez względu na liczbę obecnych Akcjonariuszów.

Porządek obrad obejmuje te same sprawy wymienione w ogłoszeniu zamieszczonym w Dzienniku Urzędowym Del. Rz. w Wilnie w Nr. 3 z dnia 31 marca r. b.

OGŁOSZENIE.

Warsztaty stolarskie więzienia na „Lukiszkach“ w Wilnie przyjmują do wykonania tak zwane białe roboty, jak to: stoły, stoliki, taborety, ławki, ramy okienne, drzwi, paki i inne po cenach o 20% niżej rynkowych. Zamówienia przyjmuje Dział Pracy tegoż więzienia w godzinach urzędowych od 8-ej rano do 3-ej po południu.

(-) K. BARTOSZEWICZ Naczelnik więzienia

OGŁOSZENIE.

Dyrekcja Koleji Państwowych w Wilnie powiadamia, iż dnia 12 maja r. b. o godzinie 10 rano odbędzie się na stacji towarowej w Wilnie w magazynach Agencji Celnej licytacja niewykupionych przez odbiorców przesyłek zagranicznych. Szczegóły w biurze kolejowej Agencji Celnej (gmach Ekspedycji towarowej).

Lokomobila 25 h. B. Gouciarka o produkcji gont 65 kop dziennie. Cyrkularka o dwóch pługach na czugunym fundamencie. Młyn do mliwa razówki z produkcją 15 pud. na godzinę, transmisja, pasy i reszta instrumentów wraz do sprzedania.

B. Łokuciewski i S-ka, Mickiewicza 42.

Referentów, rachmistrzów, kancelistów, maszynistów, buchalterów, kasjerów, korespondentów, magazynierów, agronomów, leśników, administratorów, rządów, gorzelańców, pisarzy, oraz wszelkie pracowników umysłowych poleca Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Warszawie, Ciepła 21. Świadectwa kandydatów starannie sprawdzone.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 24 kwietnia 1924 r. pod Nr. 1148 wciągnięto:

R. H. A. 1-1148. Firma: „Sklep kolonialny Wulf Pupko“. Siedziba w Wilnie ul. Wielka Nr. 57. Firma istnieje od 1915 r. Właściciel Wulf Pupko zam. tamże.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 25 kwietnia 1924 r. pod Nr. 1152 wciągnięto:

R. H. A. 1-1152 Firma: „Aron Szur“. Siedziba w Wilnie ul. św. Mikołaja Nr. 1. Przedmiot — sklep farb. Przedsiębiorstwo istnieje od 1-go stycznia 1916 roku. Właściciel Aron Szur zam. w Wilnie przy ul. Niemieckiej Nr. 3.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział B, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 23 kwietnia 1924 roku pod Nr. 97 wciągnięto dodatkowy wpis następujący:

„Fabryka wyrobów tytoniowych „Lechia“ w Wilnie spółka akcyjna“. Kazimierz Jerzy Mazanowski przestał być prokurentem firmy.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 23 kwietnia 1924 roku pod Nr. 1111 wciągnięto:

R. H. A. 1-1111. Firma: „Perelstejn Eljasz“. Siedziba w Wilnie ul. Mickiewicza Nr. 22. Przedmiot — handel skórami. Firma istnieje od 1919 r. Właściciel Perelstejn Eljasz zam. przy ul. Wielkiej Nr. 29.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 23 kwietnia 1924 r. pod Nr. 1112 wciągnięto:

R. H. A. 1-1112 Firma: „Pekałek Fiszel“. Siedziba w Wilnie ul. 1-sza Jatkowa Nr. 12. Przedmiot — handel resztkami białatnymi. Firma istnieje od 1920 r. Właściciel Pekałek Fiszel zam. przy ul. 1-szej Jatkowej Nr. 12.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 23 kwietnia 1924 roku pod Nr. 1113 wciągnięto:

R. H. A. 1-1113. Firma: „Pekler Elja-Perce“. Siedziba w Wilnie ul. Końska Nr. 26. Przedmiot — sklep bławatny. Firma istnieje od 1893 r. Właściciel Pekler Elja-Perce zam. tamże.

NASIONA

pierwszorzędnej jakości poleca Sklep Rolniczy, Szwarewoy 1 (Wielka 15). CENY KONKURENCYJNE.

Dr. L. Ginsberg Akuszerka Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Ul. Trocka sięmierny. Przejmuje od 3 róg Wileńskiej. Tel. 352 od 9-1 i 4-7. Warszawa dzielnica porad sięmierny. Przejmuje od rano do 7 wiecz. Młokiewicza 46-6.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 23 kwietnia 1924 r. pod Nr. 1114 wciągnięto:

R. H. A. 1-1114. Firma: „Paryska Nochama p. f. „Expres“. Siedziba w Wilnie ulica Wileńska Nr. 24. Przedmiot — sklep galanterji. Firma istnieje od 1922 r. Właściciel Paryska Nochama zam. tamże.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 23-go kwietnia 1924 roku pod Nr. 1115 wciągnięto:

R. H. A. 1-1115. Firma: „Palkeš Jakob“. Siedziba w Wilnie ul. Straszuna Nr. 12. Przedmiot — sklep bławatny. Firma istnieje od 1923 r. Właściciel Jakob Palkeš zam. tamże.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 23 kwietnia 1924 r. pod Nr. 1116 wciągnięto:

R. H. A. 1-1116. Firma: „Johann Pak“. Siedziba w Wilnie ul. Ad. Mickiewicza Nr. 24. Przedmiot — handel zegarkami i wyrobami jubilerskimi. Firma istnieje od 1917 roku. Właściciel Johann Pak zam. tamże.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 23 kwietnia 1924 roku pod Nr. 1117 wciągnięto:

R. H. A. 1-1117. Firma: „Benecl Poczet“. Siedziba w Wilnie ul. Bernardyńska Nr. 10. Przedmiot — komisjoner handlu zegarkami. Firma istnieje od 1922 r. Właściciel Benecl Poczet zam. tamże.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 23 kwietnia 1924 r. pod Nr. 1118 wciągnięto:

R. H. A. 1-1118. Firma: „Zelman Piatow“. Siedziba w Wilnie ul. Sawicz Nr. 3. Przedmiot — handel towarami lokciowymi. Firma istnieje od 1923 roku. Właściciel Zelman Piatow zam. tamże.

Zgub. dowód tożsamości za Nr. 4287, serja B na imię Pauliny Łopuszyńskiej, unieważnia się.

Zgub. kartę odroczenia, wyd. przez P. K. U. Wilno, na imię Jana Szwykowski, zam. we wsi Wojciesuny, gm. Mało-Solecznick, unieważnia się.

Zgub. książeczkę wojsk., wyd. przez P. K. U. Wilno, na imię Mojżesza Anolika, zam. przy ul. Piłsudskiego 27, unieważnia się.

Zgub. ks. wojsk., wyd. przez P. K. U. Wilno, na imię Szapiro Jankiela, unieważnia się.

Sprzedaje się meble do pokoju sypialnego. Adres: ul. 3 Maja 3-9.

Poszukuje posady sklepowej ewentualnie jakiegokolwiek bądź zajęcia. Posiadam rekomendację. Poloska 42, m. 1, Smiguzowska.

Choroby skórne, weneryczne, syfilis i moczopielowe. Przyjmuje 9-1pp, 14-9w. ul. Mickiewicza 28-5.

JAJA KUR RASO-WYCH — do nasadzenia. Wiadomość: „Dom Ludowy“ Antokel Nr. 44, od 12-1 godz. 2

Sprzedaje się meble do pokoju sypialnego. Adres: ul. 3 Maja 3-9.

Modystka Leokadja Glebowna przyjmuje obstalunki kapeluszy po cenie dostępczej. Ul. Zamkowa 14, m. 1

Zginął dowód zwolnienia z wojska wydany przez P. K. U. Gniezno na imię i nazwisko Bolesława Święckiego, zamieszkał obecnie w Wilnie przy ul. Wojskowo Cmentarnej 4 m. 1 unieważnia się.

150 złotych dam z wyrobieniem posady buchaltera, magazyniera lub innej. Dyskrecja zapewniona. Oferty: Redakcja Dziennika Wileńskiego „Dyskrecja“.

500 złotych pożyczkę wyłącznie rolnikom na dogodnych warunkach. Oferty do Dziennika Wileńskiego dla M. W.

Młody inżynier fabrykant poszukuj. POKOJU UMBLOWANEGO w śródmieściu z prawem używalności pianina, oferty pisemne: Hotel Europejski, pokój Nr. 53, dla Z. K.

Poszukiwane kilk pokojowe mieszkanie z wygodami, cena do omówienia, łaskawe oferty: Hotel Europejski Nr. 16.

Wdowa obciążona rodziną prosi o pomoc materialną. Łaskawe datki prosi składać do „Adm. Dz. Wil.“ pod „H. F.“

Sp. Akc. Wil. Składy Towarowe „PACIFIC“

ma zaszczyt powiadomić Sz. Publiczność, że Centralne biuro Spółki zostało przeniesione do nowego lokalu przy

ul. Jagiellońska 10 ul. Wileńska 30 Tel. 7-56.

Firma magazynuje towary w swych składach z bocznkami kolejowymi, opłaca listy przewozowe, załatwia wszelkie operacje towarowe i ekspedycyjne, przeprowadza ocenę, assekurację i inkaso, oraz sprzedaje towary na zlecenie właścicieli.

PIĘGI USUWA RADYKALNIE ZNANY KREM IMSZA METAMORFOZA

Dr. Marjan Mlenieki Wileńska 34 m.3. Choroby weneryczne i skórne (leczenie sztucznym słońcem górskim) Przyjmuje od 4-7.

Pianino prawie nowe firmy Reusisa skaryju. sprzedaje się. Szpitalna 7, m. 4, (obok Zawalnej).

Dr. Czesław Koneczny Chirurgja jamy ustnej. Choroby zębów. Sztuczne zęby. (Wojskowym i urzędnikom na raty.) Młoki wicza 11 (gdzie kino), od 10-12 1/2 i od 4-6 1/2.

Dwie duże beczki dębowe do sprzedania. Ponarska 42, m. 2, od 10-15.

Kobieta - Lekarz Dr. Piotrowicz-Jurczenko Ordynator Szpitala Sawicz. Choroby skórne i weneryczne. Zawalna 22. Przyjmuje wyłącznie panie od g. 2 1/2-4 1/2 pop.

SKLEP OBUWIA „EXPRESS“ WILNO, PORTOWA 7 Wielki wybór zagranicznych „SANDAŁÓW“ MĘSKICH, DAMSKICH I DZIECIENNYCH. GWARANTOWANA TRWAŁOŚĆ.

Kierownictwo Rejonu Inż. i Sap. Wilno

PRZETARG

- 1) na kapitalny remont koszar Piotra i Pawła. 2) na przebudowę dwóch działowni.

Kosztorysy do wypełnienia, techniczny opis, ogólnie i szczegółowo warunki techniczne, otrzymać można za zwrotem kosztu w Kierownictwie Rejonu Inż. i Sap. Wilno, ul. Arsenalska Nr. 5.

Wadium w wysokości 3% od sumy kosztorysowej winno być złożone w złotych bonach skarbowych, lub pożyczkowych obligacjach i w 10% pożyczce kolejowej.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 21 maja 1924 r. o godz. 12 tej w Kierownictwie Rejonu Inż. i Sap. Wilno, ul. Arsenalska Nr. 5.

Komisja ofertowa zastrzega sobie wybór oferenta, uzależniając od fachowych i finansowych zdolności Przedsiębiorstw zgłaszających się do przetargu.

Kierownik Rejonu Inż. Sap. Wilno.

L. dz. 71. Inż. z dn. 1 maja 1924 r.

TOWARZYSTWO PRZEMYSŁOWO - HANDLOWE

Sp. z ogr. odp. „SPÓJNIA“ Wilno, ul. Zawalna 7. Tel. Nr. 841.

SKŁADY: Mickiewicza Nr 34. Telefon 370. POLECA WAGONOWO I ZE SKŁADÓW: wszelkie artykuły budowlane: wapno, cement, gips, cegłę zwyczajną i ogniotrwałą, kredę, kafle, okucia okienne, drzwiowe i piecowe. Węgiel kamienny opałowy i kowalski.

KLINIKA POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNA Uniwersytetu St. B. (Bogusławska 3) przyjmuje chore i rodzące o każdej porze dnia i nocy. Bezpłatna poradnia (ambulatorjum) od 10-12 godz. codziennie prócz dni świątecznych.

Jan Lachowicz, buchalter.

Organizacja, reorganizacja, uproszczenie rachunkowości. Rewizje, inspekcje, parady buchalteryjne. Stałe prowadzenie ksiąg ściśle według ustaw i wymagań urzędów skarbowych. Przyjmuje osobiście: Mostowa 12, m. 1, codz. od g. 10 do 2. Adres dla korespondencji: Witebska 11.

UŻYWANE W NAJWYTWORNIEJSZYM TOWARZYSTWIE

KALIA PERFUM WODA KOŁONJSKA PUDER LOTION L. & S. STEMPNIOWICZ - DOZNAK FABRYKA PERFUM I KOSMETYKÓW

ODLEWNIA „FERRUM“ i FABRYKA MASZYN

Zakładów Fabrycznych A. MOZER i S-wie w NOWEJ-WILEJCE

POLECA: Urządzenie: tartaków, młynów, gorzelni, transmisji, budowa gongiarek i t. p. Reperacje: silników, turbin, lokomotyw, pomp i t. p. Skład fabryczny: gongiarek, części maszyn młynarskich, rolniczych, różnych trybek, łożysk, kół pędowych w różnych rozmiarach.

Wykonanie solidne — ceny umiarkowane. Informacji udziela biuro „FERRUM“ w Nowej-Wilejce i Zarząd Gazowni

WILNO, ul. Cicha 5 (tel. Nr. 713).